

- s-a constatat, în cazul unui număr semnificativ din actele de control, aplicarea de sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea disciplinei financiare, fără a se efectua verificări specifice operativ-inopinate, pentru descoperirea faptelor de evaziune fiscală.
- ◆ *deficiențe în ce privește modul de întocmire a proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor:*
  - acte de control încheiate cu nerespectarea condițiilor de formă, impuse de OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;
  - acte de control încheiate fără a se efectua o analiză temeinică asupra factorilor și împrejurărilor ce au generat fapta contravențională, având drept consecință desființarea actelor de control de către instanțele de judecată.
- ◆ *neîntocmirea de acte de control (Procese-verbale de constatare) la sfârșitul verificărilor, în care să se reflecte activitatea de control operativ-inopinat, respectiv obiectivele verificate, constatările și concluziile formulate;*
- ◆ *neaplicarea tuturor măsurilor legale privind suspendarea activității conform OUG 28/1999 și OG 92/2003 art. 220, după caz, adică:*
  - suspendarea activității are caracter formal, nu se sigilează spațiile în care contribuabilii și-au desfășurat activitatea, nu se aplică afișul cu privire la suspendarea activității agentului economic, în cazurile de sancționare pentru nedotarea cu aparate de marcat electronice fiscale;
  - nu se urmărește respectarea, de către operatorii economici contravenienți, a măsurilor referitoare la suspendarea activității și, implicit, neluarea măsurilor de confiscare a sumelor încasate din livrarea de bunuri ori prestarea de servicii, după suspendarea activității operatorilor economici.
- ◆ *Control intern ineficient din partea structurilor teritoriale, în ce privește monitorizarea tranzacțiilor intracomunitare:*
  - nu s-au verificat operativ cauzele și motivele pentru care nu au fost desigilate o serie de transporturi intracomunitare;
- ◆ *deficiențe privind modul de soluționare a petițiilor/sesizărilor:*
  - lipsa unor evidențe/registre privind petițiile adresate Gărzii Financiare și modul de soluționare a acestora;
- ◆ *instituirea măsurilor asiguratorii de către Garda Financiară:*
  - se constată un grad redus de încasare a obligațiilor fiscale pentru care s-a emis decizie de măsuri asiguratorii.

Constatări privind valorificarea rezultatelor acțiunilor de control operativ-inopinat

- ◆ *transmiterea cu întârziere către organele de executare a Proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor neîncasate;*
- ◆ *netransmiterea tuturor actelor de control (Note unilaterale, Note de constatare, Procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor) la organul fiscal competent care gestionează dosarul fiscal al contribuabilului verificat.*

3.1.2. Control privind modul de formare, administrare și utilizare a fondurilor publice în procesul de restituire a proprietăților, la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților (ANRP)

Procedura de lucru a *Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților* privind primirea și înregistrarea dosarelor transmise de către comisiile județene constituite la nivelul prefecturilor constă în verificarea acelor dosare, în care se face dovada că foștii proprietari sau moștenitorii acestora nu pot primi proprietățile, având în vedere lipsa de terenuri disponibile, sau nu acceptă o suprafață de teren în natură pe alt amplasament. Aceste dosare conțin întreaga documentație care a stat la baza validării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate.

- Situația la data de 31.12.2011 a dosarelor întocmite în baza *Legii nr. 10/2001, republicată, privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 și a Legii nr. 18/1991, a fondului funciar, republicată, actualizată*, este următoarea:

Număr total dosare înregistrate în evidența ANRP	75.381
a.1. cu titluri de despăgubire emise, din care	26.646
a.1.1. cu despăgubiri primite, din care:	10.674
a.1.1.1 acțiuni	6.796
a.1.1.2 numerar	3.878
a.2. număr total dosare în proces de evaluare a despăgubirilor sau neanalizate	48.735

Din numărul total de 75.381 dosare înregistrate, un procent de 67% dintre acestea (50.537 dosare) sunt pe Legea nr. 10/2001, în timp ce doar 33% (24.844 dosare) reprezintă dosarele pe Legea nr. 18/1991.

- o Situația dosarelor întocmite în baza Legii nr. 9/1998, republicată, privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, se prezintă astfel:

- mii lei -

Specificații	2004 - 2008	2009	2010	2011
Despăgubiri din anul de referință	623.163	162.622	77.457	57.781
Plăți efectuate în anul de referință	398.010	64.353	54.060	67.498
Sold plăți neefectuate	225.153	323.421	346.818	337.101

- o Legea nr. 290/27.06.2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr. 505 din 14.07.2003 și intrată în vigoare în data de 13.08.2003, a creat mecanismul de acordare a despăgubirilor sau compensațiilor cetățenilor români, pentru bunurile imobile avute în proprietate lor și pentru recolta neculeasă.

În evoluție, pentru perioada 2007-2011, situația dosarelor și plăților aferente Legii nr. 290/2003, se prezintă astfel:

Nr. crt.	Indicator/Anul de referință	2007	2008	2009	2010	2011
1.	Total nr. dosare de plată înregistrate, din care:	2.059	1.171	817	483	413
1.1.	dosare plătite	602	179	152	282	332
1.2.	dosare neplătite	1.457	992	665	201	81
2.	Total sume plătite (mii lei) din care:	52.912	17.277	21.939	51.169	161.919
2.1.	Plăți efectuate voluntar/dispuse	52.912	17.277	20.217	38.620	43.596
2.2.	Poprii executate anul curent	0,00	0,00	1.722	12.549	117.291
2.3.	Poprii înființate în anul precedent și executate în anul curent	0,00	0,00	0,00	0,00	1.032

În luna decembrie 2011, erau 3.426 dosare în curs de soluționare, la nivelul serviciului pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, 8.121 dosare, la nivelul prefecturilor, iar suma de plată restantă era în valoare de 1.109.194 mii lei.

Principalele constatări:

Abateri de la legalitate și regularitate care au determinat producerea unor prejudicii

Pentru abaterile de la legalitate și regularitate constatate la ANRP, Curtea de Conturi a sesizat organele de urmărire penală din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Existența unor nenumerate situații în care reprezentanții ANRP au acceptat și validat prin deciziile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor supraevaluări vădite ale valorii imobilelor ce fac obiectul cererii de despăgubire ▶ acordarea de despăgubiri cu încălcarea normelor legale, atât de către solicitanți, cât și de către evaluatori sau funcționari ai ANRP, pentru cazurile analizate fiind estimate prejudicii la nivelul bugetului de stat de 91.728 mii lei.

O parte importantă din sumele care s-au acordat de la bugetul statului pentru plata despăgubirilor, în perioada 2009-2011, au fost stabilite după bunul plac al evaluatorilor independenți și în folosul exclusiv al solicitanților, ANRP limitându-se doar la efectuarea plăților. Evaluatorii angajați de ANRP au efectuat evaluări ce depășesc cu mult realitatea, prin estimarea valorilor pe baza anunțurilor din ziare, ipotetice și, de multe ori, nereale.

Prejudiciile totale vor fi stabilite după efectuarea reevaluărilor.

Exemplu:

În cazul unui autor, dreptul litigios a fost cesionat către un cumpărător, la un preț de 750 mii euro, fiind emisă Decizia nr. 8250/17.06.2010, în sumă de 108.932 mii lei (26.091 mii euro, curs BNR 4,1751 lei/euro), cu toate că la dosarul cauzei existau documente (evaluări) care puteau oferi informații concrete despre valoarea de piață a imobilului.

Imobilul pentru care au fost solicitate despăgubiri în baza Legii nr. 10/2001 este situat în Pitești, jud. Argeș și a constat în teren, în suprafață de 61.857 mp și o construcție de 185 mp.

Potrivit Raportului de evaluare încheiat la data de 12.05.2010 de către evaluatorul atestat ANEVAR, valoarea de piață estimată pentru imobilul în cauză la 108.932 mii lei, a fost compusă din valoarea construcțiilor, de 432 mii lei și valoarea terenului, de 108.500 mii lei, ceea ce presupune că la data de 12.05.2010, un mp teren valora 1.754 lei, respectiv 420 euro/mp.

Această evaluare, din anul 2010, s-a făcut în condițiile în care la dosarul de retrocedare exista o evaluare din anul 2008, a unui expert evaluator din municipiul Pitești, care avea ca obiect o suprafață de teren din exact același lot/teren care făcea parte și subiectul cererii de despăgubire, valoarea evaluată fiind de 315 lei/mp, respectiv 82 euro/mp.

Având în vedere cele constatate și ținând cont că în anul 2010 criza economico-financiară mondială afectase semnificativ piața imobiliară din România, iar prețurile terenurilor și construcțiilor înregistrau reduceri consistente, echipa de control a apreciat că valoarea terenului, în suprafață de 61.857 mp, la 12.05.2010 a fost supraevaluată și astfel, s-au acordat despăgubiri mult peste valoarea de piață reală la acel moment, diferența estimată fiind de 87.292 mii lei (20.908 mii euro).

Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor nu a luat măsurile necesare pentru aplicarea corectă a prevederilor legale și a supus aprobării Comisiei Centrale rapoartele de evaluare astfel întocmite, fapt ce a condus la denaturarea valorii de piață a terenurilor evaluate pentru care au fost emise titluri de despăgubire.

Plăți multiple pentru același autor

- ◆ s-au emis mai multe decizii de validare pentru același autor, validând mai multe hotărâri ale Comisiilor Județene și a Municipiului București pentru aplicarea *Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940* și a efectuat plăți multiple către persoane care nu și-au dovedit vocația de moștenitor al autorului, bugetul statului fiind prejudiciat cu suma de 2.034 mii lei.

Această situație a fost posibilă și ca urmare a faptului că, la nivelul ANRP, nu a existat o bază de date, în care să se verifice dacă pentru același autor au fost emise de către Comisiile județene și a municipiului București și alte hotărâri pentru alți solicitanți ce au fost validate sau invalidate de Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 din cadrul Autorității Naționale Pentru Restituirea Proprietăților, în afara celei care urma să fie validată/invalidată.

Exemple:

1. în cazul unui autor, ANRP a efectuat plată triplă, validând 3 Hotărâri ale Comisiei Județene Constanța pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, prejudiciul fiind de 788 mii lei;
2. în cazul unui alt autor, ANRP a efectuat plată dublă, validând două hotărâri ale Comisiei Județene Constanța pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, prejudiciul fiind de 422 mii lei.

Plăți nelegale efectuate către persoane neîndreptățite

- ◆ s-a acordat unui solicitant suma de 259 mii lei deși, conform actelor depuse la dosar, acesta nu era îndreptățit să primească compensații bănești pentru bunuri certificate cu acte și abandonate statului bulgar de un strămutat din Cadrilater, deoarece nu rezultă că este moștenitor al autorului. Solicitantul a cerut compensații bănești după un al doilea autor și a primit compensații bănești după un al treilea autor. Mai mult decât atât, după primul autor au solicitat și primit compensații și copiii acestuia.

Valoarea totală a prejudiciului este de 432 mii lei.

- ◆ în cazul unui autor, *Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților* a decis, în mod contradictoriu, validând două Hotărâri, atât pe cea de respingere a compensațiilor bănești dată de comisia pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 București, cât și pe cea favorabilă, a comisiei pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 Constanța, care aproba acordarea compensațiilor bănești.

Prin validarea hotărârii Comisiei județene Constanța pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, bugetul statului a fost prejudiciat cu suma de 200 mii lei, sumă care a fost plătită solicitantului. Acesta a speculat lipsa bazei de date privind evidența hotărârilor primite de la Comisiile Județene și a Municipiului București și modul în care se repartizau hotărârile în vederea validării/invalidării.

Situația prezentată mai sus a fost constatată și în cazul unui alt autor, pentru acesta emițându-se două hotărâri, una de către Comisia Județeană Tulcea și una de către Comisia Județeană Constanța, prejudiciul fiind de 232 mii lei.

Validarea în contradictoriu a hotărârii Comisiei pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, care respinge solicitarea de acordare a despăgubirilor bănești, cât și pe cea care aproba solicitarea

- ◆ la Instituția Prefectului Constanța, Comisia tehnică de evaluare a terenurilor, construcțiilor, recoltelor neculesse și a plantațiilor de pomi fructiferi altoiți, compusă din trei ingineri, la evaluarea anexelor locuințelor, în majoritatea cazurilor a stabilit că acestea sunt compuse dintr-un beci de 68,5 mp, magazie de 56 mp, grajd de 86 mp și împrejmuire de 140 ml. (în 14 situații).

Aprobarea și plata unor evaluări identice, fictive de către Comisia tehnică din cadrul Instituției Prefectului Constanța, fără corespondent în Situațiile de avere imobiliară rurală a locuitorilor

Rapoartele Comisiei Tehnice de Evaluare au fost aprobate și însușite de Comisia Județului Constanța pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, emițând hotărâri în acest sens, hotărâri ce au fost validate prin decizii ale Vicepreședintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Prin evaluarea unor anexe gospodărești care nu apar în Situațiile de avere imobiliară rurală a locuitorilor, încheiate de comisiile mixte româno-bulgară, sau evaluarea unor suprafețe mai mari decât cele care apar în situațiile de avere, moștenitorii autorilor au primit, în mod necuvenit, de la bugetul statului compensații bănești mai mari decât aveau dreptul.

Suma totală acordată cu titlu de compensație în aceste cazuri este de 685 mii lei, din care a fost achitată suma de 466 mii lei, care se constituie ca prejudiciu.

Efectuarea unei plăți duble, pentru același autor, către același solicitant

◆ un solicitant a cerut acordarea compensațiilor bănești pentru bunurile abandonate statului bulgar de autor, de două ori, iar *Autoritatea Națională Pentru Restituirea Proprietăților* a efectuat plata. Mai mult decât atât, solicitantul a declarat pe propria răspundere că nu a mai depus un dosar având ca obiect același autor, iar din actele de stare civilă depuse la dosar, acesta nu își dovedește vocația de moștenitor după autorul indicat, primind în mod necuvenit suma de 494 mii lei.

Solicitantul în cauză a mai cerut compensații bănești și după un alt autor, primind și în acest caz compensații în mod necuvenit în sumă de 302 mii lei.

Executarea silită de către executori judecătorești a conturilor bancare ale ANRP

1. Executorii judecătorești au executat silit conturile bancare ale ANRP, iar instituția nici măcar nu știa și nu înregistrase în evidența financiar-contabilă, până la controlul Curții de Conturi, dosarele de despăgubire în contul cărora au fost executate sumele.

Conform constatările auditorilor publici externi, suma de 195 mii lei s-a executat deși, în data de 09.07.2012, ANRP a fost notificată de Trezoreria sector 1 despre poprirea dispusă în baza unei sentințe civile, pentru suma de 1.019 mii lei.

ANRP nu a transmis nici la trezorerie și nici la executorul judecătorec o adresă de răspuns, prin care să facă opoziție față de această măsură și să înștiințeze despre faptul că suma de 1.000 mii lei fusese achitată anterior beneficiarului prin ordin de plată, în anul 2011. Astfel, executorul judecătorec a executat în anul 2012 suma de 1.019 mii lei, iar la solicitarea ANRP de a restitui suma de 1.000 mii lei virată de două ori, acesta a restituit doar o parte, respectiv suma de 805 mii lei. Diferența de 195 mii lei a fost reținută din contul executorului judecătorec de un alt executor judecătorec, reprezentând debite, în două dosare ale acestuia, deschise împotriva ANRP.

Din verificarea documentelor, a dosarelor de executare respective, s-a constatat că și acest al doilea executor a încasat nelegal suma de 195 mii lei, întrucât acest executor a mai poprit și încasat de la ANRP suma de 385 mii lei.

Însă și această sumă, de 385 mii lei, s-a constatat ulterior că a fost executată silit de executorul judecătorec în baza unui dosar de restituire incomplet, în care practic nu exista niciun document din care să reiasă că hotărârea nr. 481/23.06.2009 a Comisiei municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, a Legii nr. 290/2003 și a Legii nr. 393/2006, constituie titlu executoriu. Pentru aceste considerente, executorul judecătorec a restituit către ANRP suma de 385 mii lei în data de 10.01.2013, în timpul controlului exercitat de Curtea de Conturi la ANRP.

Cu toate că prin hotărârile emise de către comisiile județene și a municipiului București se propune acordarea compensațiilor bănești moștenitorilor, iar ANRP trebuie să verifice respectarea prevederilor legale și poate să solicite revocarea hotărârilor emise, acest lucru nu mai poate fi făcut atâta timp cât hotărârile emise de către comisiile județene și a municipiului București sunt investite cu titlu executoriu, la solicitarea executorilor judecătorești și, automat din conturile ANRP sunt disponibilizate sumele, astfel că disponibilitățile bănești ale ANRP au fost la dispoziția executorilor judecătorești.

2. În dosarul de despăgubire nr. 1423/2006 a unui beneficiar, Primăria Cluj-Napoca a propus acordarea unor despăgubiri de 1.000 mii lei. Ulterior, prin decizia Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor s-a dispus acordarea unor despăgubiri în cuantum de 4.513 mii lei.

În baza cererii de opțiune formulată de beneficiar, ANRP trebuia să efectueze plata în sumă de 500 mii lei, iar pentru diferență a emis titlu de conversie.

Plata efectivă a fost efectuată astfel: două tranșe a câte 250 mii lei (conform prevederilor legale) în anii 2008 și 2009, iar ulterior, în anul 2010 a mai fost efectuată o plată suplimentară de 250 mii lei. Astfel, ANRP a efectuat o plată în plus către beneficiar de 250 mii lei, în mod nejustificat și nelegal.

Cauza acestor abateri a constituit-o neorganizarea de către ANRP a unei evidențe operative cat și financiar-contabile complete și sistematice.

Acordarea de compensații bănești către o persoană neîndreptățită

◆ în cazul unui autor s-au acordat, în mod necuvenit, compensații bănești pentru recolta de porumb neculeasă de pe 4 hectare teren și recolta de floarea soarelui neculeasă de pe un hectar teren în sumă de 2 mii lei, în condițiile în care documentul care atestă situația recoltelor neculese nu este pe numele autorului ci pe numele unui alt autor.

Abateri de la legalitate și regularitate care nu au determinat producerea unor prejudicii

Inexistența unor proceduri de repartizare a dosarelor

◆ nu au existat criteriile obiective, în baza cărora să fie repartizate dosarele pentru a fi analizate de consilieri;
◆ nu există un termen stabilit de lege sau în procedura de lucru, în cadrul căruia să fie redactate deciziile și să fie transmise beneficiarilor, ordinea redactării deciziilor de validare sau invalidare fiind dispusă de vicepreședintele ANRP.

Inexistența unor criterii de ordine a efectuării plăților către beneficiari

- ◆ nu au existat criterii după care să se întocmească tabelele pe beneficiari, în vederea efectuării plății, întâlnindu-se situații în care după aproape 5 ani de la emiterea Deciziei nu s-a achitat nici măcar prima tranșă, în timp ce în cazul altor decizii plata s-a făcut integral într-o lună de la emiterea deciziei.

De remarcat este faptul că tocmai persoanele care au beneficiat în mod nelegal de compensații bănești, au fost cele cărora li s-au efectuat plata în termenul cel mai scurt.

Dosar aprobat în ședința CCSD, deși expertul evaluator din cadrul ANRP a exprimat aviz nefavorabil

- ◆ prin raportul de evaluare nr. 4487/10.12.2009 valoarea terenului situat în municipiul București, Sector 4, în suprafață de 2.055 mp a fost stabilită în quantum de 21.691 mii lei, adică 5.119 mii euro, respectiv 2.491 euro/mp. Metoda de evaluare utilizată a fost cea a comparației.

Raportul de evaluare nu a fost avizat de către consilierul care a introdus dosarul în ședință, iar expertul evaluator al ANRP nu a avizat raportul de evaluare în cauză, acesta fiind considerat neconform, iar valoarea de piață greșit estimată.

În aceste condiții în data de 13.01.2010, peste numai o lună de zile de la întocmirea primului raport de evaluare, evaluatorul numit de ANRP a întocmit un alt raport de evaluare metoda de evaluare utilizată fiind tot cea a comparației directe, dar valoarea imobilului a fost evaluată la jumătate din valoarea stabilită în primul raport de evaluare, respectiv la valoarea de 11.832 mii lei, echivalentul a 2.871 mii euro, respectiv 1.397 euro/mp.

Neemiterea titlurilor de plată/conversie în ordinea depunerii cererilor de opțiune

- ◆ în analiza dosarelor și emiterea deciziilor nu s-a respectat ordinea cronologică a depunerii cererilor de opțiune, despăgubirile fiind plătite în cazuri excepționale pe baza adevărilor eliberate de medicul de familie, în general cazuri de boala cum ar fi: hipertensiune, diabet, tulburări funcționale digestive, rinită alergică ș.a.;

- ◆ din verificarea registrelor de numere pentru titlurile de plată emise în perioada 2009-2011, a rezultat că la nivelul ANRP au fost utilizate concomitent două registre de numere și anume: în anul 2009 s-au acordat numere dintr-un registru de la 1/07.05.2009 la 572/17.12.2009 și în alt registru de la 1/08.01.2009 la 1012/29.12.2009. Pentru anul 2010 s-au acordat numere de la 1/26.01.2010 la 291/22.04.2010, ulterior acestei date nemaifiind trecute numere în niciunul dintre registre;

- ◆ în perioada ianuarie-octombrie 2009, cererile de opțiune au fost soluționate preferențial, nerespectându-se cronologia datei de depunere a acestora.

Acordarea despăgubirilor la o valoare supraevaluată

- ◆ plata despăgubirilor la o valoare supraevaluată, rezultată din rapoarte de evaluare care reflectă starea și circumstanțele pieței la o dată anterioară, în unele cazuri poziționată cu 2-3 ani înaintea momentului emiterii Deciziei de despăgubire, când piața imobiliară cunoscuse deja o puternică scădere cauzată de impactul crizei financiare din anul 2008. Astfel de dosare sunt cele întocmite și depuse la ANRP pentru acordarea de despăgubiri în condițiile Titlului VII - Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv din Legea nr. 247/2005 pentru care s-au emis Decizii în perioada 2009-2011.

Nerespectarea prevederilor legale privind conexarea dosarelor de către ANRP

- ◆ conexarea unor dosare de restituire ce privesc doi autori aflați în legătură de rudenie (mamă-fiu) în legătură cu două imobile învecinate, terenuri agricole situate în aceeași localitate (Limanu - județul Constanța), ar fi permis plata unei singure evaluări și limitarea plății în numerar la 500 mii lei în loc de 1.000 mii lei.

Cu toate că în luna septembrie 2008 dosarul de restituire nu era complet, situația legală a celor doi beneficiari solicitanți fiind incertă, ANRP transmisese solicitare de evaluare încă din data de 13.03.2008, cu 6 luni înainte de a analiza dosarul.

Din documentele aflate la dosarul de despăgubire a rezultat că terenurile celor doi foști proprietari au fost preluate de CAP, respectiv de statul român.

În aceste condiții, cu toate că ANRP informase petenții asupra lipsei de la dosarele de despăgubire a unor documente obligatorii (corespondența cu alte instituții, corespondența cu localitățile învecinate și cu Agenția Domeniilor Statului), în lipsa acestor documente procedura de acordare de despăgubiri neputând fi finalizată, comisia fiind în imposibilitate de a emite decizia, ANRP a emis în luna mai 2009 două decizii de despăgubire pentru suma totală de 1.652 mii lei, din care suma de 1.000 mii lei a fost executată silit din contul ANRP în anul 2012.

Abateri privind plata despăgubirilor în numerar

- ◆ au fost constatate mai multe situații în care ANRP a efectuat în același an plăți totale de 500 mii lei în numerar, către același beneficiar, pentru același dosar de despăgubire, cu toate că prevederile legale limitează plata anuală la maximum 250 mii lei către același beneficiar, pentru același dosar de despăgubire.

Abateri financiar-contabile

- ◆ denaturarea informațiilor prezentate în situațiile financiare ale ANRP, care au fost preluate în situațiile financiare ale Ministerului Finanțelor Publice, în calitate de ordonator principal de credite, prin:
  - *neînregistrarea în evidența contabilă a sumelor reprezentând:*
    - ◆ despăgubiri pentru imobilele preluate în mod abuziv de către statul român, stabilite prin Decizii ale Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor (CCSD);

- ◆ despăgubiri acordate în baza Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova, la 7 septembrie 1940;
- ◆ despăgubiri acordate în baza Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947.

Aceste abateri nu au putut fi cuantificate întrucât:

- nu există o situație centralizată, analitică, din care să reiasă valoarea totală a titlurilor de despăgubire emise, achitate sau neachitate, evidență operativă care să se poată înregistra în contabilitate;
- nu există o situație centralizată, analitică, din care să reiasă valoarea individuală și totală a titlurilor de conversie emise;
- nu există o situație centralizată, analitică, din care să reiasă valoarea totală a hotărârilor și deciziilor emise de alte instituții publice, pe care ANRP trebuie să le plătească;
- ◆ acțiuni deținute de statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice, la Fondul Proprietatea și care au fost transferate prin ANRP (titlurile de conversie emise) către foștii proprietari. Valoarea totală a acțiunilor transferate de ANRP în baza titlurilor de despăgubire pentru perioada 2007-2012 este de 13.447.329 mii lei.

În timpul controlului Curții de Conturi, ANRP a înregistrat în evidența financiar-contabilă acțiunile pe care statul român le mai deține la Fondul Proprietatea, valoarea totală a acestora fiind de 368.620 mii lei.

- ◆ nu au fost evidențiate (raportate) în situațiile financiare ale ANRP alocații de la bugetul de stat pentru acordarea de despăgubiri, în sumă de 1.265.637 mii lei.

Alte aspecte constatate

- ◆ lipsa documentelor justificative, în cazul sumelor executate din conturile ANRP prin intermediul birourilor executorilor judecătorești;
- ◆ unele Hotărâri emise de Comisia Județeană Constanța pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 au fost supuse executării silite prin birourile de executori judecătorești, înainte ca acestea să fie validate prin decizii ale Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;
- ◆ în majoritatea rapoartelor de evaluare întocmite de evaluatorii independenți, în perioada 2008-2011, pentru estimarea valorii bunurilor imobile s-au folosit, de regulă, două metode de evaluare, iar în majoritatea cazurilor valoarea finală a fost valoarea cea mai mare, în detrimentul statului. Metoda utilizată a fost cea a comparației directe bazată pe anunțuri de vânzare-cumpărare imobiliare și nu pe tranzacții concrete de vânzare-cumpărare;
- ◆ majorarea sumelor plătite cu titlu de despăgubire prin aplicarea, în unele cazuri, a unor comisioane/procente, fără nicio acoperire legală, de exemplu „profitul promotorului imobiliar 30%” care a fost inclus în valoarea estimată a imobilului. Astfel că, din totalul sumei de 316 mii euro, despăgubire plătită de ANRP, suma de 73 mii euro reprezintă acest comision;
- ◆ la ANRP nu a fost implementată o bază de date care să asigure accesul facil la toate informațiile și datele relevante din dosarele de despăgubire de la nivelul ANRP, ceea ce ar fi permis o mult mai bună administrare a acestora;
- ◆ în general, situațiile privind dosarele analizate, stadiul acestora, plățile efectuate precum și oricare alte informații, date și situații existente la nivelul ANRP, au fost ținute de consilieri în documente de tip „excel”, fără o centralizare a acestora într-un sistem informatic integrat, astfel că pe parcursul controlului au apărut la perioade scurte de timp, multiple diferențe ca urmare a încercării de a realiza rapoarte curente complete și reale.

Deficiențe cu privire la aplicarea Legii nr. 290/2003:

- cererile de plată ale beneficiarilor nu sunt soluționate după criteriul ordinii depunerilor, ci după criteriul subiective ale funcționarilor ANRP;
- tergiversări, întârzieri nejustificate în soluționarea dosarelor de despăgubire de către consilierii din cadrul ANRP, facilitate de numeroase interpretări subiective ale prevederilor legale precum și lipsa unui control intern/managerial strict, respectiv a unor proceduri operaționale transparente, cu criterii și termene precise.